

Kerékfy Márton
Kroó György-plakett (2020)

– Laudáció –

Nem volt egyszerű dolga a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság elnökségének, amikor a Kroó-plakett kiszemelt díjazottját meg kellett győznie arról, hogy az elismerést elfogadja. A plakett várományosa úgy érezte, hogy az MZZT szervezeti életében vállalt tevékeny szerepével nem fér össze a díjazás. Az elnökség azonban megállapította, hogy ilyen típusú összeférhetetlenség nem áll fenn, s fenntartotta álláspontját, miszerint Kerékfy Márton kezeiben látja a legjobb helyen a 2020. évi Kroó György-plakettet.

Kerékfy Márton a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen szerzett zeneszerzői és zenetudományi végzettséget, majd tudományos fokozatot. Muzikológusi érdeklődésének középpontjában két, a nyugati zene általános történetében is meghatározó szerepet játszó 20. századi magyar zeneszerző áll, munkamódszerében a zenei analízis, a forrásfeltárás és a kritikai közreadás széles eszköztára van jelen.

Tíz évvel ezelőtt ő adta közre Ligeti György válogatott írásainak magyar nyelvű kötetét. A válogatás munkája mellett ő fordította le az idegen nyelven megjelent írásokat, ő állította össze a Ligeti György írásait kronologikus rendben ismertető bibliográfiát, és írta meg a majdnem félezer oldalas kötet jegyzeteit. A kötet maradandó hozzájárulás a Ligetiről magyar nyelven folytatott tudományos diskurzushoz. Kerékfy a 2010-es évek elejétől van jelen a Ligeti-kutatás nemzetközi fórumain, sőt 2013-ban ő szervezett *Ligeti és Magyarország* címmel nemzetközi szimpóziumot a Szombathelyi Bartók Szeminárium és Fesztivál keretében. 2015-ben megvédett doktori disszertációjában a Ligeti zenéjét érő folklorisztikus hatásokat tárta fel és elemezte. A bázeli Paul-Sacher-Stiftungban, Ligeti egykori bécsi otthonában, bukaresti és kolozsvári népművészeti, illetve néprajzi gyűjteményekben, valamint hazai archívumokban végezte a témához kapcsolódó forráskutatást. Kiválóan választott témát, hiszen egyes felfedezéseivel helyesbítette a nemzetközi szakirodalomban megjelenő korábbi állítások némelyikét, ugyanakkor a munka során négy, addig elveszítettnek hitt Ligeti-művet is azonosított kézirat forrásokból. Ligeti Bartókéhoz fogható eredetiséggel kezelte népzenei alapanyagait – Kerékfy a kihívásnak megfelelően összetett elemzői és értelmezői nézőpontot alakított ki. A zenei jelentés kérdésköre iránti érzékenységére utal, hogy amikor értekezését 2018-ban könyvvé formálta, azt *Népzene és nosztalgia* címen jelentette meg. A kulturális önazonosság kérdése, illetve alkotói identitás és alkotás kapcsolatának problematikája áll annak az Angliában megjelent tanulmánykötetnek a középpontjában, amelyet amerikai kollégájával, Amy Bauerrel közösen szerkesztett. A *György Ligeti's Cultural Identities* 2018-as megjelenése egyúttal dokumentálja a nemzetközi együttműködések jelentős szerepét a munkásságában.

Kerékfy Márton rendkívül hasznos szakmai tapasztalatokra tett szert az Editio Musica Budapest zeneműkiadó munkatársaként, illetve főszerkesztőjeként, emellett régre visszanyúló munkakapcsolat fűzi a Magyar Tudományos Akadémia által alapított budapesti Bartók Archívumhoz, illetve a BTK Zenetudományi Intézethez, amelynek jelenleg tudományos munkatársa. Munkakapcsolata Vikárius Lászlóval, a Bartók Archívum vezetőjével még diákéveire nyúlik vissza: Vikárius volt szakdolgozatának konzulense. A 20. századi magyar zenében való jártassága és kiadói tapasztalata okán Kerékfy fontos szerepet kapott az Archívum nagy vállalkozásában, az EMB és Henle Verlag által gondozott *Bartók Béla Műveinek Kritikai Összkiadása* köteteinek tudományos előkészítésében és szerkesztésében. Az eddig megjelent kötetekben szerkesztőként, társzerkesztőként és társközreadóként egyaránt közreműködött.

Péteri Lóránt

(Elhangzott Budapesten, 2020. október 10-én, a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság által alapított Kroó György-plakett átadásakor.)